

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA.
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Szenátorválasztók figyelmébe!

A szenátorválasztásra jogosult választó polgárok figyelmét felhívjuk, hogy az általános szenátorválasztások **vasárnap, f. hó 10-én lesznek.**

A gyergyói járás szenátorválasztói Gyergyószentmiklós, Alfalu és Ditró szavazási székhelyen szavaznak.

A Mezőgazdasági Kamarai választások

12-én Galac szavazási székhelyen történnek.

Felhívjuk a Mezőgazdasági Kamarai tagok figyelmét, hogy nem szavazás esetén 10.000 lei pénzbírsággal büntethetők, mely bírság le sem számítható.

A községi tanácsok által történő szenátorválasztások Gyergyószentmiklós szavazási székhelyen

f. hó 14-én, csütörtökön lesznek.

A községi tanácsokat több helyen feloszlatták. Helyettük ideiglenes tanácsot neveztek ki, melytől az esküt bevették. Ennek dacára a régi községi tanácsosok a birtokukban lévő szavazó igazolvány alapján a törvény 4-ik cikke értelmében szavazásra jogosultak.

A feloszlott tanácsok részéről tíz napon belül gondoskodás történjen a feloszlás megfeleltetése iránt, mely feleltetés a Magyar Párt esikszeredai irodája útján adandó be.

A feleltetés szövegét tartalmazó minta dr. Ferenczy Balázs párttitkáránál vehető át.

A szenátorválasztásra esetleg ki nem vett igazolványok a törvényszéktől, vagy ha a törvényszék leadja, a gyergyószentmiklósi járásbírósnál vehetők ki.

Választó Polgárok, székelj Testvéreink!

A szenátorválasztásokra is fel fogunk vonulni. Minden székelj testvérünket kérjük, hogy az urnáknál jelenjen meg azzal a megbonthatlan és törhetlen egységes akarással, milyent a lezajlott képviselőválasztásnál is tanusított, hogy szavazataikat a Magyar Párt jelöltjeire adják le.

A 10-én megejtendő választás szenátorjelöltje

dr. Gyárfás Elemér,

a községi tanácsok által megválasztandó szenátor.

Görög Joachim.

Minden magyar választó tartsa becsületbeli kötelességének szavazatát jelöltjeinkre leadni.

A hatalom

elmúlik, de az igazság megmarad. A hatalom addig tart, míg akadémber, aki a parancsot végrehajtsa. De ez a feltételes mód csak többes számban állja meg a helyét, mert a kevés végrehajtó mellett összeomlik a felépítés.

A képviselő választások eredményeit még e cikk írásakor tudni nem lehet. Mindenesetre szomorú események árnyékai vetik előre az eredmények reménységébe vetett bizonyosságot. Oly szomorú árnyékok, amelyeken talán csak a független bíróságok, mint a választás levezetői tudnak enyhíteni.

Semmit sem tudunk, de mindent sejtünk. Mire e sorok napvilágot látnak, már lezajlottak a képviselőválasztási eredmények, olyan eredmények, amelyek kényszerek, megfélemlítések útján hozták azt, mit mutatnak.

Sokat tudunk. Jól képviselt atyánkfiai dolgairól Alfalu és más községekben, akik mellvereggetve üzleti ügyeik érdekéért eladták becsületes jussukat és feljelentéseket tettek olyan egyének ellen, akik nem politikai csupán üzletfelek.

Egyszer vége kell szakadjon annak a csufletnek, amit hordófejű emberek eddig oly könnyű szerrel cselekedtek. Egyszer rá kell ujjal mutatni azokra az urakra, akik egy kalap alá szeretnének vonni politikát, közügyet és személyi érvényesülést és a tömeg hagyományossága folytán és elnézéséből, a régi összeköttetés révén ott vannak, ahol lenniök nem kellene.

Kétkulacos atyánkfiaiból ezután már nem kérünk. Eddig is csak azért játszhatták a szindarabot, mert mi engedtünk nekik időt a megjavulásra, de sajnos, abban a hiszemben kevélykedtek, hogy olyan furfang a világon nincs, mint az övék.

Balga emberek! Pedig ismerik jól azt a közmondást, hogy addig jár a korsó a kutra, amíg eltörik. Ezuttal úgy jártak ők is.

Azt hitték, hogy politikával megmenthetik az elvesztett fejsze nyelét, de most már, reméljük, rájöttek a hályogos szemük is, hogy miért kockáztatták vagyonukat, fajuk becsületét, gyermekeik jövőjét?

Rájöttek és megismerték a kétkulacos és áltatók undokságát, akikkel papok is társulatba közösködtek azért, mert azt hitték, hogy igaz az a szó és cselekedet, melyet kifelé elég ügyesen feltálatlak.

Ilyen az emberi élet. Ha nem jön közbe ez a választás, sokak megmaradnak rothasztó kovácsnak a tömkelegben, de így, ami nagy és jövőendő tisztulásunkért, az idő járult ahhoz, hogy végre kiforrjon az óbor, megtisztuljunk.

Ma csak így beszélünk. Ha elmúltak a keserű napok, akkor végleg tisztázva és mérlegelve, a cselekedetek megmutatják, hogy az ő győzelmük ellenére mi vagyunk azok, akik azt írhatjuk zászlóinkra, „Győztünk!”

Győztünk a szegénységgel és az igazsággal!

Bucsusztó

mondok lapunk olvasói, jóbarátai és segítő társaihoz. Másfél esztendő változatokban bő, becsületes munkája után — nem mintha belefáradtam volna — de technikai és anyagi kérdések miatt, egyelőre a „Gyergyói Újság” megjelenését beszüntetem.

Az a nyugodt tudat tölt el, hogy ez alatt az idő alatt önzetlenül, felül minden anyagi vagy egyéni érdekeken, távol a törtetés és felkapaszkodásnak még csak a gondolatától is, a legjobb akarattal igyekeztem fajom érdekeit szolgálni, azért dolgozni. Ha csak egy lépéssel sikerült is az ügyet előbbre vinni, ha csak egy téglát tudtam adni kisebbségi életünk épületéhez, munkám nem maradt eredménytelen.

Ha többet, jobbat adni nem sikerült, nem az én akarásom, nem az én jó szándékomon mulott.

Egy szó, egy hang voltunk kisebbségi életünk nagy, vajudó élet-halál harcában. A küzdelem még áll s ha egy vértel megfogytatkozva és ha egy fegyverrel kevesebb, de becsületes harcunkat épen olyan törhetetlenül álljuk s emelt fővel tartjuk igazunkért, mi és gyermekeink jövőjéért.

Nem tudott megtántorítani az ijesztés, nem tudott megszedíteni az ígért. Az ut egvenes s ha akadállyal és göröngyökkel van is tele, arról letérni nem fogunk.

Engem nem tudott elcsüggeszteni az aknamunka, nem tudott elkedvetleníteni a nemtörődömség. Az elvek és cél, amelyekért küzdöknek sorába, mint közkatona álltam, magasan, a

kicsinyes önérdék, szereplési vágy és törtétesen felül állanak.

Most lefolytatott küzdelmünk arra kellett megtanítson mindnyájunkat, hogy nagy egymásrautaltságunk kö-

zепette, csak magunkba bízhatunk.

A szebb jövőbe vetett jobb hittel küldök e helyről bucsu-köszöntést dolgozó és küzdő magyar testvéreimnek.

Puskás J. István

Sikerült a liberálisoknak többséget kicsikarni.

Amint a lapok legújabb hírek alapján közlik, a Liberális Párt állítólag többséget szerzett a választásokon. Meg kell említenünk, hogy az erre vonatkozó híradások nagyon koraiak és a beérkezett adatok ellenőrizhetetlenek. Tiszta képet csak napok múlva nyerhetünk.

Nem felejtünk, mert nem felejtethetünk;

vannak ugyanis olyan megtévedések és bűnök, melyeket elfelejteni soha sem lehet. Ilyen a nemzet és fajárlás. Aki ebbe a bűnbe esett, azzal szemben nincs abszolutio, mert ha az árulás sikerült, akkor annak egy nemzet vagy faj lesz áldoztatva.

Ez a bűn volt amióta a nemzetek és fajok élnek a legborzasztóbb, de eszerint is fizeték meg annak vérdíját, merthízen egy lelkiismeretet kellett megfizetniök, elhallgattatniök, egy nemzet vagy fajközösségből, ezeréves tradíciókból kellett kiszakítaniök az árulót, hogy homlokukra üthessék a szégyenbélyeget.

Az erdélyi románságnak is voltak ilyen megbélyegzettjei, akiknek még halálában sem tudták elfelejteni fajárlásukat, habár több-kevesebb eredményt is tudtak elérni fajuk vagy nemzetük részére.

De ez mind nem menti az árulást, mert egy nemzet vagy faj soh'sem anyagiakért küzd, hanem ideálokért, amely a legelső percben elveszíti erkölcsi alapját, mihelyt aprópénzre felváltható.

Gyenge erkölcsi alap és gerinetelenség kell ahhoz, hogy valaki el tudjon felejteni mindent, ami előtte ezelőtt szent volt, vagy pedig óriási elvetemültség, aki nyomoru anyagi előnyökért minden legkisebb lelkiismeretfurdalás nélkül áll

mindenki szolgálatába, aki neki ilyeneket ígér.

Ezeket soh'sem fogja megbüntetni a lelkiismeretük, mert hiszen nekik ilyen nincs is, ilyeneknél csak egy büntetés van, az, hogy megbocsáthatatlan tettüket ne felejtsek el soha és érezze mindenkor mindenikünk tekintetében a megvetést.

Minden nemzet és faj életében akadtak olyanok, akik megtagadták nemzet- vagy fajközösségüket, de egy nemzet vagy faj sem tudta ezeknek az eltévelyedetteknek tettüket megbocsátani.

Mi sem tudjuk megbocsátani, habár megtévelyedettségük nem okozott is kárt nekünk, mert — hála Istennek — kevesen voltak.

Most lezajlottak a választások s az előjelből ítélve a konkoly hintés nem talált termékeny talajra népünkben.

Most a mérlegkésztés a leszámolás, magabeszállás ideje következik, mikor minden jó magyarnak leszámolása van lelkiismeretével. Ez a leszámolás a legborzasztóbb, mert a lelkiismereti bírót nem lehet elhallgattatni. Ez még éjjel is üldöz, mikor azt hiszük, hogy nyugodtan alhatunk.

Mi magyarok híresek vagyunk arról, hogy nagyon hamar tudunk felejteni és megbocsátani, vannak bűnök azonban, amelyeket állandóan számon kell tartanunk; tehát nem felejtünk, mert nem felejtethetünk!

Cs. A.

Választási harcunk küzdelme és eredménye.

Becsülettel állt helyén Gyergyószentmiklós. — Ditró is példát mutatott. — Alfalu becsületes szavazóit félrevezették.

A 7-én lezajlott képviselőválasztások ismételt fényes tanúságtétele volt Gyergyó becsületes népének öntudatos magatartásáról.

Hiábavalónak bizonyult minden terror, hiábavaló volt az ígéretek minden özöne, népünket nem tudták megtántorítani.

Gyergyószentmiklóson a kora reggeli órákban kezdtek gyülekezni a szavazók, halkan a magyarság küzdelmének teljes tudatával, példás rendben, fegyelméletten.

Elsőnek szavazott Vasláb. Utána Gyergyószentmiklós következett, azután Tekerőpatak és végül Ujfalu.

A leadott szavazatokból

a Magyar Párt jelöltjeire	2073
a Nemzeti és Parasztpárt jelöltjeire	386
a Liberális Párt jelöltjeire	182
az Averescu Párt jelöltjeire	59

szavazat esett.

Nem haladhatunk el szó nélkül amellest a példás magatartás mellett, melyet a választók tanúsítottak. Különösen elismerést vívott ki magának Ujfalu derék polgársága, kik a reggeli óráktól egész éjszakán át kitartottak s szavazataikat becsületesen leadták.

Elismerés kell illesse a tekerőpataki választókat is s Gyergyószentmiklós impozáns fel-

vonulása példakép állítható oda minden magyar választó községnek.

Az eredmény népünk öntudatát és komoly, férfias magatartását példásan igazolta.

Hiábavalónak bizonyult a ditrói választási székhelyen kifejtett hatósági presszió, hiába volt Liebl Ede és Puskás Imre bizalmi férfiak letartóztatása és eltávolítása, hiába intrikált újra Remete kufárja és szavazó liferánsa Zakariás Anti ur, hiába ígérték a falunak hidat, utat, legelőket, tisztába voltak a hazug ígéretekkel s szavaztak lelkiismeretük, meggyőződésük szerint.

A Puskás István erdőtanácsossal szemben elkövetett felháborító atrocitás rosszul sült el, ez csak példaadás és buzdítás volt arra, hogy népünk öntudatát felkeltsse, amit mutat az eredmény is.

A ditrói körzetben leadott szavazatokból

a Magyar Párt jelöltjeire	1443
a Liberális Párt jelöltjeire	186
a Nemzeti és Parasztpárt jelöltjeire	144
az Averescu Párt jelöltjeire	57

szavazat esett.

Alfaluban is az ismert liberális recepttel kezdődött a bevezetés, csendőrszázados vette el a Magyar Párt bizalmi emberei: Török Ferenc csomafalvi plebános és Angi István igazolvá-

nyait, akik az egész szavazás tartama alatt s a szavazatok számbavételeinél is távol voltak tartva a szavazó helyiségtől. Nem engedték oda a Nemzeti és Parasztpárt bizalmi embereit sem, helyettük önkényesen a maguk embereit állították oda s így Paskuj, Nedelka, Erszény György felhigitva a liberális bizalmiak: dr. Baldi orvos és Trattner Viktorral, kik a választási törvény 66, §-a értelmében, mint funkcionáriusok, a választási körletben sem tartózkodhattak volna, a maguk szájaize szerint cselekedhettek.

Igy történhetett meg, hogy a mindig öntudatos Szárhegy, Csomafalva és Kilyénfalva most is kétségtelenül helyesen leadott szavazatainak számokban a lenti szomorú eredményeket hozták Alfaluval együtt:

Magyar Párt jelöltjeire	976
Liberális Párt jelöltjeire	981
Nemzeti Parasztpárt jelöltjeire	236

Testvéreink, ne csüggedjete, ha fáj is lelketeknek a gyászos eredmény, hogy négy szintista székhelyen községben a Liberális Párt több szavazatot kapott, mint a magyarok, tudjuk, érezzük, hogy ti becsületesen tettetek volna eleget kötelességeteknek, ha az erőszak és érdék nem dolgozik.

Legalább megismertétek jövőre a magukat vezetőnek feltolt embereket Alfaluban.

Részben helyszüke, részben, mert pontos részleteredményeket lapzártáig nem kaphattunk, összefoglalva lenticben adjuk az egész vármegyére vonatkozó választási eredményeket:

Magyar párti listára szavazott	12,255
Liberális párti listára	6,150
Nemz. és Parasztpárti listára szavazott	870
Averescanus párti listára	765

szavazó. Illetve javítani vagyunk kénytelenek, 6150 liberális szavazatot vettek számba.

A beérkezett híradásokból megállapítható, hogy az egész megye területén a legelkeseredettebb erőszakoskodás dolgozott. Több szavazási székhelyen eltávolították bizalmi és összekötő embereinket, elvették igazoló jegyeiket, a szavazókat, inzultálták. Szentmártonban elvették a választók szavazócéduláját, a pecsétet a liberális párt emberei ütötték rá s akitől a fülkéből kijövet vették el és látták, hogy a Magyar Pártra szavaztak a csendőrségre vitték és súlyosan bántalmazták.

Ezekre az atrocitásokra és háborzongató inzultusokra kétségbe vonhatlan bizonyítékok és ténytanuk vannak s természetesen, a pártiroda úgy a központi pártvezetőség, mint a belügyminisztériumhoz a jelentéseket megtette.

Hallatlan trükkkel dolgoztak Kászonalitzben, ahol két választási iroda volt egy elnök vezetése alatt, ahol a Magyar Párt összekötőit és bizalmi embereit nem engedték a szavazó helyiségekbe, hanem a szavazólapokat a Liberális Párt emberei szedték el az egyik szobába s át-vive a másikba, kicserélve adták át az elnöknek. Ugyanott a választási elnök súlyosan megsértve a törvényt, szavazó lapokat nyitott ki és nem tette az urnába.

Csikszeredában pedig felbujtatott bérencek egymás között veszekedést kezdettek, hogy ezzel karhatalmi beavatkozást provokáljanak.

Szégyenletes trükkkel a Magyar Pártot kezdtek éljenezni, de a választásra felvonult községek szavazó polgárait nem sikerült beugratni. Bámulatos öntudattal egyáltalán nem reagáltak, hanem visszavonulva a város szélén eső uccába, a hajnali órákig vártak és jelentkeztek újra szavazásra. Csak mikor szuronyokkal kergették szét, mentek haza a választók, s így több falu nem szavazhatott.

Minden erőszak ellenére helyükön maradtak Márkus Endre csiktapolcai plebános és Fischer Gábor biztosítási titkár magyar párti bizalmi

- Mentek a meccsre? — kérdik egymástól a hölgyek.
- Milyen meccsre?
- Imetsre, e hónap 16-án, mert

T. IMETS: Szerzői estje

a választási akadályok miatt 9-ike helyett 16-án lesz megtartva az Urániában.

férfiak, akik péntek délután 3 óráig nem távoztak el a választási helyiségből.

Megdöbent és elszomorító hírek érkeznek minden oldalról a szavazások alatt kifejtett erőszakosságokról és megfélemlítésekről, de ahol népünk öntudatára és tiszta lelkiismeretére hallgatva szent igazságának érzésével ment a választási harcba, sikertelen maradt minden. Állunk, mint fenyőszál s a dülő, tomboló vihar sutogva szalad ágaink között keresztül. Mi álljuk az orkánt s a tomboló vész csak erőt, kitartást és önbizalmat ad a jövőre. Hiába a szurony kényszere, védtelen házainkra leadott puskalövések, egyenes utunkon emelt fővel, bátran tartunk előre.

Gyergyó közönségéhez.

1919. óta harcolok fizetés és minden anyagi érdek nélkül Gyergyóban lakó polgártársaim érdekéért ugyszólva nemzeti különbség nélkül. Mindig az igazság volt a célom s ha néha el is lanyhult tollam, látva és sokszor érezve azt, hogy egynéhányan magunkra hagyva kell vivjuk ezt az áldatlan harcot, mégis kitartottam szellemi erőben a végletekig.

Most, hogy anyagiak miatt, a Gyergyói Ujság is kénytelen, legalább egy időre, megszűnni, nem úgy veszek búcsút, mintha letenném a tollat, mert hiszen a tinta még nem fogyott ki sem a kalamárisomból, sem a tollam hegyéről. Annyi a változás csupán, hogy nem a helyi lapban és megosztva képviselem Gyergyó érdekeit, hanem az „Ellenzék” hasábjain, tehát egy nagy napilapon keresztül, addig is, míg valamiképp itt is egy realisabb helyzet oldódhat meg a kitartó ujságírói munka és ujságkiadás ügyében.

A magam részéről nem érheti Gyergyó közönségét szemrehányás. Viszont kérnem kell azokat, akiket a köz és politikai érdekből megbántottam, gondolják meg, hogy az összeség érdekében voltam kénytelen egyéni véleményeimet elhallgattatni, amely érdek és vélemény sokszor igen különböző.

Azt hiszem, nem is kell semmit megbánnom. Ugy a voltért, mint a jelenért és jövőért felelek mindenkinek. S mert nem óhajtok érzékeny hangokat pengetni s mert továbbra is a mi összeköttetésünk az marad, ami volt, e lap hasábjain arra kérem Önöket, hogy amennyire Gyergyó érdekeit szolgáltam, a 16-án tartandó szerzői estemen úgy viszonzozzák megjelenésükkel azt a munkát, amelyet évek óta végeztem, ahogy azt lelkiismeretük diktálja.

T. Imets Béla.

Az internált sasok.

Az idő lassankint mindent megemészt. Nem így az emberi kéz, melyet az elfogultság, vagy ellenszenv irányít világháborús emlékeink idő előtt való megcsönkítésére, vagy éppen annak lerombolására.

Még egy pár héttel ezelőtt a putnavölgyi háborús emlékünkből büszkén viselte és csillogtatta golyóktól átluggatott hatalmas törzsén a körül elterülő lombkoronák között, fejdíszéül a háromfejű sas. Az utasok csodálkozására csalta ki magára, s komor, biztos tartású feje, távolságot megemésztő tekintetét a gyalgó emberikéz nyomán búcsút vett a már 10 év óta nyugodtan hallgatott lombsuttogástól, a megszokott kis völgykatlantól s a feléje kandikáló kis kocsma ablakoktól, melyeken nem egyszer csodálta a megkésített vándor, vagy turista a holdvilágos estben csillogó hófehér testét.

Vajon hová lett? Vajon hová szállott? Nem tudjuk.

Senkinek sem mondta, mert hiszen kevesen vannak, kik megértik, s azok is, ki tudja hol s

merre járnak. Első pár éveiben még vigasztalódott a vért szomjazó ágyuk gyilkos útjára röpülő golyók siralmas muzsikája közben a rájáirányult nézésektől, de azóta megváltoztak a tekintetek. A monoton egyhangúság, az apa, férj s fiutól megfosztott árvák tekintete s sóhajai nem vigasztalják már többé s az átluggatott test büszkén nem viselheti továbbra is díszét.

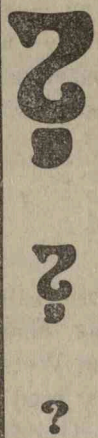
Jöttek ismeretlen emberek, kik vonagló törzsének nyögéseit megértették sajnos — s szerszámaikkal földre segítették a lombok nyugtalanodó s zuglódó susogásai közepette a háromfejű sas, mely 10 évi együttlétért búcsúszót sem nyöghetett a sutogó lomboknak, autóba tették új jóakarói — s elvitték ismeretlen vidékre.

Szép, ha nem is kedves emlékünkből kifogytunk, de azért még mindig maradtak, ha nem is szép, de annál gyászosabb nagy kiterjedésű hősitemetők, melyeknek lakóit szívfájdalmuk nem ösztökélheti, hogy elhagyjanak minket. Örök álmaikat alusszák fájó emléket hagyva utódaikra.

A megcsönkített oszlop is nekünk maradt a Czengellér lábánál, melyről idővel talán a néprege fog sokat beszélni, hogy itt hajdan volt egy háromfejű sas, mely csak egyszer más vidékre szállott, mint a Noé bárkájából kibocsátott galambocskák, de hogy hány emberöltőn kell átnyargaljon a Várakozás, amíg újból visszatérhet a vén fenyőktől körülvevő magaslatára, csőrében hozva a békeágot, azt csak az Isten tudja.

— X —

Akar-e milliomos lenni

Ugy rendeljen azonnal az UNGÁR bankháztól KOSICE, Malom-uca 20 egy állami csl. osztálysorsjegyet, melynek huzása július hó 20-án kezdődik.

Sorsjegyek árai:

1/1 80 kor., 1/2 40, 1/4 20 kor.

Prospektussal és felvilágosítás-salszívesen szolgál fenti bankház.

Kiváló tisztelettel

Ungár bankház
Kosice.

2—1

H I R E K.

— **Halálozás.** Záruc Márton gyergyószentmihályi kereskedő f. hó 7-én éjjel 1 órakor hosszas és súlyos szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 8-án d. u. volt általános részvét mellett az örm. szert. temetőbe.

— **Fások tenniszversenye** A gyergyói fások tenniszszakosztálya f. hó 20-i kezdettel a városiak és környékiek részvételével a Haimann gyár telepén levő saját pályájukon tenniszversenyt rendeznek. A versenyen résztvesznek Gyergyó legjobb játékosai s így a közönségnek alkalma lesz városunk tenniszsportjának fejlődésében gyönyörködni. A döntő játszmák f. hó 24-én vasárnap lesznek. Versenyszámok: Férfi egyes, férfipáros, női egyes, vegyespáros, ifjúsági egyes. Nevezések f. hó 17-ig Berkovits Misinél és Weinstein Ferenénél Haimann gyár eszközölhetők. Nevezési díj L. 70.—

— **Vákár Vilmos színészi pályájának 25-ik éves fordulójához érkezett.** Városunkban született 1883-ban. Nyugtalan véri diák, ki egyik iskolából a másikba vándorol, miglen Mezőtúron érettségizik. Eklatáns bizonyítéka nyugta-

lanságának az, hogy az akkor fejlődésben lévő kantai gimnáziumba is elvitte sorsa. Nyolc év alatt kilenc gimnáziumban fordult meg. Érettségi után, családja ellenzése dacára, színi pályára lépett.

Konzervatóriumban Kárrász német tanár keze alatt volt két évig, míg nem 1902-ben sikeresen vizsgázott a Színész-Egyesületnél Budapesten. Több évig baritonista volt vidéken, mint Székesfehérváron, Temesváron, Kecske-méten, Északmagyarországon, Pécsen, ahonnan, mint jóhangu embert, az akkor virágzásban lévő kabaré-világ felcaltta Budapestre. Itt azonban inkább adminisztrációval foglalkozott. Titkára lett a Kondor Ernő kabaréjának, aztán Bálint Dezső Royal orfeumjának, majd a Friedmann-féle nagy vállalatnak és az upesti Népszínháznak. Időközben tagja volt a Népszínház-Vigoperának s később a Népoperának, ahol már nem játszhatott, mert bevonult a világháborúba a 82-ik ezredhez. Vákár egyéniségét a saját kollégái a legrégebbi emlékü színészekéhez hasonlítják. Kedélye virágos, bohém, a szó legnemesebb értelmében, de sokszor a saját kárára könnyelmű. Régi igazgatók, mint Kövessy és Halmay nagyra becsülték benne a céltudatos munkát, a színészet utáni rajongást, mely ma — e nehéz időkben is — jellemzi őt.

A világháborúban lantosa volt ezredének. Énekelt, muzsikált a katonáknak s akkora népszerűsége volt a fronton mindenütt, ahol megfordult, hogy csendesebb időkben generálisok, tisztek nála nélkül nem voltak meg.

A háború után nem ment vissza pesti szerződéseibe, ahol már gramofon és és film-gyárnál is kapott állandó szerződést, a színházi szerződésén kívül, hanem itt maradt Erdélyben közöttünk.

A nagy átalakulások idején beállott fa és terménykereskedőnek s így próbálta fentartani családját, amelyet ez időben alapított. Ekkor többször fordult meg barátai körében s mi, akik ismertük őt, állandóan arra sarkaltuk, hogy menjen vissza a színészethez. Innen akkor távolodott el, amikor valami nagy keserűség bántotta művészi lelkét, de amikor árván maradt színésztünknek szüksége volt rá, visszatért pályájához, még ha máshol jobban is volt dolga.

Kísérje szeretetünk és nagyrabecsülésünk őt a második 25 év kezdetén!

— **Szépségverseny.** Ditróban 1927. június 26-án tartott népiünnepély alkalmával szervezett szépségversenyen a legtöbb szavazatot Balogh Gita, Liebl Manyi és Puskás Izuka urleányok kapták. Balogh Gita 276, Liebl Manyi 122, Izuka 26 szavazatot.

— **Érettségi eredmények Marosvásárhelyen** Az Erdélyben megtartott érettségi vizsgák eredményeit mindenütt kihirdették. Napról-napra megdöbbenőbb eredmények híre érkeztek, megállapíthatjuk, hogy ennél kétségbeesettebb és tömegesebb buktatásokkal még az első Anghelescu-szezon idejében sem vizsgáztattak. De mindeunál jobban beszélnek a számok, az elbukottak, a keserű érzéssel és csüggedten szét-szóródó diákok száma.

Marosvásárhelyen 122 diák állott érettségi vizsgára. Bizonyos, hogy az összes központok között ez volt az, ahol a legtöbb magyar hallgató vizsgázott. A 122 tanuló közül mindössze 44-en mentek át. Ez annyit jelent, hogy a vizsgázók 87 százaléka bukott el!

— **Szakadékba sodorta a vihar a pályáról a zsufolt személyvonatot.** Óriási vihar tombolt végig a német Harz-hegység felett, amelynek ereje a kis Schirke városát majdnem percek alatt a szó szoros értelmében tönkretette. A borzalmas erejű ciklon egy száguldó személyvonatot a Harz-hegység egyik veszedelmes, utszakaszán kapott el és a személyvonat nehéz szerelvényét

JANCSÓ ÉS MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmihály.

Telefon: 41.

Tőter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Felhívjuk az építkezők figyelmét arra, hogy raktáron állandóan tartunk:

cementet, stukaturnádat, kátránylemézt és egyéb építkezési cikkeket.

pohelyként kapva fel, az egész vonatot a pályatest alatti szakmétrányi mély szakadékba zúdította le. A vonat zsufolva volt utasokkal és a borzalmas méretű katasztrófát, amely ember-nem-járta helyen történt, csupán a következő vonat vezetője, a megrongált pályáról vette észre. Az eddigi távirati jelentések szerint eddig negyven halottat szedtek ki a rettenetes romok közül.

— **Inzultus történt az olasz és francia diplomaták között Belgrádban.** A belgrádi diplomáciai körökben élénken tárgyalják azt az incidenst, amely állítólag Dalla Stappa gróf, a belgrádi olasz kereskedelmi attasé és Servoni, a belgrádi francia katonai attasé között játszódott le. A francia katonai attasé Della Stappát kémkedéssel vádolta meg és az olasz kereskedelmi attasé erre a sértésre azzal válaszolt, hogy Servoni kapitányt arcúlitotta. Az incidens következtében állítólag felkérték Della Stappa grófot Jugoszlávia elhagyására. A Matin-ben megjelent egyik verzió szerint az ügybe a francia katonai attasé segédtsége és egy átmenetileg Belgrádban tartózkodó olasz kereskedő is bele van keverve. Diplomáciai körökben az incidensnek nem tulajdonítanak jelentőséget.

— **Vízár öntötte el Páris.** Szerdán óriási vihar dühöngött a francia fővárosban. A külügyminisztériumot, tengerészeti minisztériumot és a kamara épületét villámlásapás érte, amely azonban nagyobb kárt nem okozott. Hatalmas felhőszakadás követte a villámlásapásokat. A parlament várócsarnokát 25 cm. magas víz lepte el, úgy hogy a képviselők az ülés befejezte után még egy óra hosszat nem hagyhatták el a kamara épületét.

— **Száraz, meleg idő.** A magyar Meteorológiai intézet jelenti: Az európai időjárás helyzete nagyjából változatlan, amennyiben délről északra magasnyomású sáv húzódik, melyet egyrészt a brit-szigetek felől, másrészt Oroszország felől alacsony nyomás környékezik. Eső csupán az angol és francia partvidéken volt. A reggeli hőmérséklet a Bottai-öböl táján feltűnően magas. Időprognózis: Továbbra is túlnyomóan száraz, meleg idő várható.

— **Sikerült verekezés.** Az Adeverul híradása szerint Sepsiszentgyörgyön G. Jonsont, a Newyork-Herald kiküldött munkatársát, a kormány terrorcsoportai véresre verték. Bizonyára G. Jonson szépeket fog majd írni rólunk.

* **Három vagy négy gimnáziumot végzett, jó házból való fiú, fizetéssel nyomdásztanulónak felvétetik a Sándory nyomdába.**

Minden cikkért írója felel.

SPORT.

Rovatvezető: M—a.
Rovás.

A sportot szeretni, a sportot a sportért üzni melegen érző lélek kell.

Aki csak azért tenniszezik, vagy koresolyázik, hogy egy kellemes liesonban legyen része, aki csak egy érem, vagy tiszteletdíj kedvéért atletizál, aki csak azért footballozik, hogy a tribünön ülő idealja lássa hatalmas rugásait, az a sportot nem annak belső szeretetért üzi, hanem külső látszatoért, önös hiúságból s az meg is fogja unni, abba fogja hagyni a sportolást, mihelyt önös hiúságának külső csába megszűnik. — De, aki a sportot sportszeretből, sportrajongásból üzi, az nem fogja 60 éves korában sem szégyenleni a footbal, vagy atletadrest magára öltetni, hogy sportidealjának hódolhasson.

Sporteikkeit kapcsán többen intézték hoz-

zám ama kérdést, mit tartok tulajdonképpen tömegsportnak s miért favorizálom azt?

Ime válaszom: Tömegsport az, melyet tömegben üzhettek a sportolók nélkül, hogy egyik-másik kiválóbb kvalitása érzékenyen érintené az esetleg gyengébbek önértékét, miért is ezek elkedvetlenedve, elvesznének a sport számára. — Ilyenek: a footbal, vízipolo, mezei futás, mint csapatverseny és — sajnos ma már erősen divatját multa — az atletika egyes ágai: magasugrás, távugrás, súlydobás mint csapatverseny. — Mert az atletika, ha nem csapatverseny, a tennisz, az uszás, a koresolyázás a legjobb akarat mellett sem nevezhető tömegsportnak. Mert: állítsunk fel 22 embert, akár tenniszezni, akár koresolyázni, akár atletizálni, annak bármely ágában; nyilvánvaló, hogy a 22 ember közül lesznek kiváló és kiválóbbak, a rátermettség, egyéni képesség egyiket a másik felé emeli s az elmaradottak abbahagyják, mert megszünt részükre az egyéni dícsőség lehetősége s mert nem sportszeretből üzték azt s marad a végén a 22 emberből 1—2 kiváló, ami igazán nem nevezhető tömegnek.

Lehetnek itt ellenvetések, hogy pl, nemcsak kiváló tenniszjátékosok, avagy kiváló koresolyázók üzik e sportokat; igaz, de ezek majdnem kivétel nélkül soraim elején érintett okokból sportolnak.

De állítsunk fel 22 játékost s merem állítani, hogy 22 játékos közül egy sem fogja soha belátni, hogy nem tud footbalozni s tovább üzi sportját, ami természetszerűleg úgy neki, mint a tömegsportnak hasznára van. — A footbal ellenségei ugyan napról-napra szaporodnak, különösen vidéki városokban; ennek is megvan a maga speciális okai, de balgaság volna ez okokat magában a footbalsportban keresni, inkább a kisvárosi viszonyokban, de főleg — s ezt nyomatékosan kívánom hangsúlyozni, — a nézőközönségben keresendők az ellenszenvet felkeltő okok. — Későbbi cikkeim kapcsán ezt is meg fogom világítani.

Eredmények.

Labdarugás.

Temesvár. Ferencváros-Kinizsi 2:1 (1:0) A Ferencváros Fuhrmann, Pataki és az első félidőben Kohut, a Kinizsi Tanzer Tessler, Wetzler és Zombori nélkül állott ki s így az eredmény felette hízog bajnoksapatunkra. Góllövők: Turai, Dán, illetve Zemmler.

Brasov. Budapest válogatott-Brasó válogatott 6:1 (4:0) Budapest a profiliga első négy helyezettjének játékosai nélkül, Brasó az indoklatlanul ismét letiltott katonajátékosok nélkül állott ki. Góllövők: Rénai II. Takács (4) Szentmiklóssy 11(-es) Budapest, Szederjessy Brassó részéről.

Tennis:

Wimledonban (Anglia) folynak a tenniszvilág bajnokságért a küzdelmek, melynek során a vegyespáros bajnokságban Kehrling Miss Benet pár 3:6, 6:1, 6:4 arányban legyőzte az amerikai Tilden-Miss Lallóry kettőst s ezzel a vegyes páros bajnokság favoritja lett.

Uzás:

A M. A. C. nemzetközi uszoverenyén Bárány István az egriek fiatal Europa bajnoka 100 és 200 m. gyorsuszásban beállította az országos rekordot. Érdekessége volt a 100 m. uszásnak, hogy a második helyen végzett Heitmann Magdeburg 1 p. 01. 8 mp. alatt uszva német rekordot állított fel.

Ugyan-e versenyen Sipos Manci 3 p. 14.4 mp.-re javította a 200 m. hölgygyorsuszás rekordot.

Sporthumor

A. (lelkendezve): Te képzeld csak Karesi 150 cm-t ugrott! B. (elképedve): Helyből?? A. (fölnyenesen) Na—ná, vidékről!!!

Dávidot a Damp. kitűnő súlydobó rekordert és országos bajnokunkat kéri egyik kezdő klubtársa, árulná el sikeres eredményei titkát? Hát tudja kedves öcsém, — szól Dávid — minden versenyemen a súlygolyóra, vagy a diskosra ragasztom anyósom fényképét, ettől aztán oly undorral dobom el azt, hogy rekordokat teremtek.

Rémesen udvariatlan ember ez a Gross Pityu az M. T. K. kitűnő távfutója. Most is Budapest 5000 m-es bajnokságában az egész társaságot egyszerűen faképnél hagyta.

A. Mi különbség profionista és amatőr között? B.

A. A profi beismeri, hogy pénzért sportol, az amatőr tagadja!

No. fal. 142/927.

Árverési hirdetmény.

Alulírott köztudomásra hozom, hogy a csikszeredai Törvényszéknek 142/1927/7. fal. végzése alapján, 1927 július 13 án d. u. 2 órai kezdettel nyilvános árverésen elfognak adatni vagy bukott Struhl Arnold szárhegyi kereskedő esőd tömegét képező és az erről felvett leltár 1—60 tétele alatt foglalt ingó dolgok szükség esetén kikiáltási árán alól is.

Az árverezés vagy bukott üzlethelyiségében Szárhegyen fog megtartani.

Amennyiben ezen árverés akár részlegesen is eredménytelen maradna, annak folytatása 1927 július 27-ére d. u. 2 órai kezdettel tüzetik ki, minden újabb hirdetés nélkül.

Az árverezés alá kerülő tárgyakról felvett leltár megtekintendő minden nap d. u. 3 és 7 óra között, alulírott ügyvédi irodájában.

Gyergyószentmiklós, 1927. július 1 én.

Dr. Max. L. Câmpian

curator al masei falimentare.

Primăria Comunei Lăzarea. Județul Cinc

No 608—972.

Hirdetmény.

Lăzarea (Szarhegy) község előljárósága közhirrre teszi, hogy f. hó aug. 4-én d. u. 3 órakor a község hivatalos házánál megtartandó nyilvános árlejtésen a

községi jegyzői lakás kijavítási munkálatai

vállalatba fognak adatni.

A munkálatok feltételei a k. jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok 6,0% biztosítéki összeggel látandók el, mely akár részpenzben, akár az állam által garantált értékpapirban csatolandó.

Az árlejtés az állam számviteli törvény 72—83 szakaszai és a közmunkálatok általános feltételei szerint tartatik meg.

Lăzarea, (Szarhegy) 1927 június hó 27-én

Elnökség

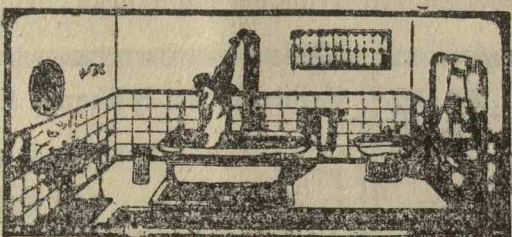
Novák Béla

épület, diszműbádogos és szerelő

Gyergyószentmiklós

28—19

Ferdinánd király-ut 27.

Fürdőkádak, ta-

Karékittűzhelyek Készíci cikkek

n a g y r a k t á r a.

Készítek mindenféle épületcsatornázásokat és földéseket, templomok, tornyok bádogos munkáit, fürdőszobák fölszerelését, berendezését.